

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám Gergurov-fele házban.
Egy minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
örmények intézendők és minden díjak fizetendők.

A bacsmegei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és ünnepnapokon.
Felelős szerkesztő és kiadólapos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt.
50 kr. — Egy óra 85 kr.
Egyes szám ára 10 kr., a vasárnapi szám 15 kr.

Milliók.

Milliókba került a kormány-pártnak megteremtési többségét, Könnyű kiszámítani hány millióba, mert a kormánypárti jelöltek, még a jobb módúak se költöttek a sajátjukból, ugyszólván minden mandátumért a pártkassza fizetett. Még pedig nem keveset. A legolcsóbb kerület 30—35 ezer forintba került. Az egyhangu mandátumokért is sokat kellett fizetni.

Méltán merül föl a kérdés: honnan ez a tengerpénz? A Nemzeti Ujság vezérezikében tárgyalja e kérdést s alább egész terjedelmében közöljük érdekes fejtegetéseit.

E szerint kormánypárti kassza előteremtése közönséges büntény utján vált lehetővé.

Azok — a kik a kasszát megtölték milliókkal, — nem tették ezt áldozatkész lelkesedésből a Bánffy-kormányért.

Azok mindannyian ellenértéket kaptak. Ez a szunoria kézzel fogható neme.

Akár kitüntetés, akár rang, akár mily állás elnyerése csak érdemek alapján foghat helyt. Azért, hogy valaki a pártkasszába 100000 frtokat fizet be, se nemeséget, se rangot, se állást nem oszthat a kormány elnök a király nevében.

Súlyos szennyfolt nehezedik a kormánypartra, melytől minden egyes tagjának tisztálkodnia kell.

Honnan vette a Bánffy azt a sok milliót?

Ott vannak a hivatalos s félhivatalos lajbszurnálok, a könyvnyomatosok serege, — tessék közzé tenni azon adatokat, melyek a kormánypárt kasszájának létesítését megvilágítják.

Ki az, a ki tisztán a liberális Bánffy-kormány iránti lelkesedésből fosztotta meg magát vagyont

érő összegektől, hogy a pártkassza minden erőfeszítést kibírjon?

Ha a pártnak vagyonos nagyuri tagjai, — úgy álljanak elő! Hiszen mi sem feszélyezi őket, hogy a súlyos vád ellenében odavágják a rágalmazók arczába: mi adtuk, még pedig önzetlen odaadásból s hazafiságból.

De ha Wolfnerek és Weisz Bertholdok adták össze, akkor a nemzet szeme tisztán lát. Ezek az urak csak a do ut des fogalmát ismerik s a kormány, mely ezektől az uraktól pártkasszát elfogad, — a vádlottak padjára való.

Ez a pénz arra szolgált, hogy a nemzeti akarat általa megvesztegettségek, megbéniíttassék — s így époly bűnös forrásból jó, mint közönséges büncselekmény folytán került volna a megvesztegetők kezére.

Magyarország mostani képviselőválasztása hasonlatos a francia Panamához, melyet a francia közvélemény ereje tett tönkre, csak hogy Magyarországon nincs olyan erős közvélemény, s itt minden ember közönyös az oly bűnök iránt, melyek a politikai élet kulisszái mögött követtetnek el.

Meg vagyunk róla győződve, hogy Bánffy arra a kérdésre, honnan vette a milliókát, a legszimplább kitéréssel fog felelni pártjának viharos éljenzése mellett!

Pénzen vett többség.

A többség megvan. Bánffy báró vásárt rendezett s ha másként nem ment, megvette a mandátumokat. A legközönségesebb piaczi czikké tette a kerületek egész sorában a képviselői megbízatást. Mint miniszterelnök maga csinálta nagyban ezt az országos adas-vevést s a felhivatalosok ujjongának a jól sikerült üzlet fölött.

Nem szólnak most a hatalom visszavételéről, a kiottott verőről, a szavazatok elrablásáról s azokról az üzelmekről, melyekkel a nyers erőszak hamisította meg az ország akaratát. A pénz kérdésével akarunk ez utal foglalkozni s reméljük, hogy az új kép-

viselőházban az ellenzéknek egyik legelső dolga lesz: megkérdezni a miniszterelnököt, honnan és mi czímen kapta azt a rengeteg összeget, melylyel a mandátumok zsvivásárját és a hivatalos lelekvásárlistát ebben az országban alkotmányos intézményé alakította át.

Hol vette Bánffy báró azt a pénzt, melylyel kiüldözte az ellenzéklet a képviselőházból és megszorította a majoritást? Micsoda pénz volt ez, mi czímen és mi joron kezelte azt a miniszterelnök és mi volt az ára annak a pénznek, melyhez ingyen nem juthatott?

Ezek komoly kérdések. Annál komolyabbak, mert a parlamenti felelős kormányzat tisztessége és becsülete a kérdésekkel válhatlan kapcsolatban áll. A miniszterelnök nem maradhat adós a választással s a magyar parlament, ha maga magát nem akarja diskreditálni, köteles a legnagyobb erélylyel ki nyomozni e bűnös mesterkedéseket.

A majoritás, mint párt, választási célokra szerezhet pénzt s a törvény korlátai között felhasználhatja azt. A parlamentnek egyik pártja sem képez hivatalos organizmust, a többség sem és ha ebbeli minőségében pénzt gyűjt s felhasznál a mondott célra, azt nem hivatalos minőségben teszi, hanem mint magánegység politikai szövetsége. Így meg van engedve választási pénzek gyűjtése, kezelése és felhasználása s a felelősségre vonás csak akkor kezdődik, mikor a pénzeknek megszerzése és továbbadása a büntető törvényekbe ütközik.

Egészen másképp áll azonban a kérdés, mikor az ily állapot, a miniszteriumnak elnöke gyűjti, az kezeli s ő használja fel. Már maga az a tény, hogy bármelyik miniszter, vagy éppen a miniszterelnök, választási célokra pénzt szerez, kezel és felhasznál, a hivatalal üzőt gonosz visszaélésnek egyik legflagransabb esetét alkotja. Fokozódik es súlyosodik ez a visszaélés, ha ezt a pénzt abból a célból szerzi és abból a célból adja ki, hogy azzal az ország akaratának igaz nyilvánulását hamisítsa meg. Anynyira súlyos ez a hivatalal üzőt visszaélés, hogy a minisztereknek már nem is politikai, hanem egyenesen büntetőjogi felelőssége körébe tartozik.

A miniszterelnök annak a pártnak, mely őt és kabinetjét támogatja, csak politikai értelemben vett vezetője lehet. Ennek a pártnak sem szenaljavá, sem ágensévé, sem pénztárosává nem válhatik. Ezeket a dolgokat végezheti a többségnek, mint parlamenti pártnak, úgynevezett végrehajtó bizottságnak, vagy annak elnöke, a mint vezeti is a kor-

mánpárt előbbi kabinetjeinek uralma alatt. Maga a miniszterelnök még a választások feletti felügyeletet és azok kormányzati irányítását sem viheti közvetlenül, mert ez első sorban a belügyminiszternek tisztségére kerektebe tartozik. De hogy egy miniszterelnök, a ki nem kezeli a belügyi tárczát, a hatáskörök megbontásával s a hatalmi egyensúly megromlásával, ne csak ebbe avatkozzék bele illetéktelenül, ne csak kizárólag magának arrogálja ezt a kormányzati funkciót, hanem e mellett a vesztegetésre szükséges pénzek megszerzője és felhasználója is legyen, ez oly hallatlan megsértése a miniszterelnöki állás méltóságának, a mit tisztességesen kormányzott államban nemcsak megengedettnek nem, de képzelhetőnek sem tartanak.

Jogosult tehát annak a kérdésnek felvetése a képviselőházban, honnan kapta, micsoda forrásból vette Bánffy báró azokat az összegeket, melyekkel a kormányparti jelölteket, a tőispánokat, a kormányparti helyi végrehajtó bizottságokat a kormányparti mandatum biztosítása czéljából ellátta? Akárhonnan vette, akárhonnan szerezte, tiltott uton és módon jutott hozzá, mert neki ily pénzeket senkitől a világon elfogadni és átvenni nem szabad. Ha ily pénzek megszerzésében és gyűjtésében talajra föl a maga hivatását, akkor távozék a miniszterelnöki székből, mert ennek az állásnak becsülete nem tűri meg azt, hogy a ki azt viseli, választási cselokra pénzt szerző szenzáli legyen. A mi pedig az ily pénzeknek azt a felhasználását illeti, melyet a választások alatt tapasztaltunk és a pótválasztásoknál folytatni látunk, az a tiltott szerzési móddal egyetemben a miniszterelnök felelőségre vonásának szükségét állapítja meg, mert itt nemcsak értekek törvényellenes alkalmazásáról, hanem oly cselekményekről van szó, melyek az alkotmánybiztosítékait, a fennálló törvények rendelkezéseit, sőt az ország függetlenségét támadják meg.

Az bizonyos, hogy a miniszterelnök

ahhoz a rengeteg pénzhez ingyen nem jutott. A kik ezt a pénzt adták, azok azért vagy megkapták, vagy várják az ellenszolgáltatást. Így el lehet adni ezt az országot töröknek, muszának, vagy az osztráknak, a mint ilyen uton eladták Lengyelországot undok hatalmi és pénzvágyból a saját kormányai.

A pénzen vett többség és annak megvásárlója az ország alkotmányának és függetlenségének legnagyobb veszedeleméi. Ha nem sikerül ezt a többséget és annak politikai impresszárióját ledönteni a hatalom polczaról, ez az ország elveszett.

A mi vasutunk.

— „Hegyes-Feketehegy-Palánka”. —

Hosszas vajudás után végre elkészült... azaz, hogy „mütanrendörileg” bejárattott és a közforgalomnak át is adatott a „Hegyes-Feketehegy-Palánkai” vizeinális vasut. Több mint 10 évig tanácskoztak, alkudoztak fölötte, rángattak ide-oda, húzták Palánkáról Verbászra, mignem Kula közönsége egy szóval eldöntötte a vitát és veget vetett a sok huza-vonának. Igaz, hogy ez az egy szó Kulának 110 ezer forintjába került, no de ei is mondhatja, hogy: „Adtál, uram, esőt; de nincs benne köszönet!” Masfel évig készült (természetesen mindig gőzerővel dolgoztak rajta) és most, hogy a vállalkozó állítása szerint „elkészült,” teljesen így vagyunk vele, mint Phädrus az ő vajudó hegyével, a mely közüdomásulag egeret szűit.

A legjobb akarattal sem zenghetünk tehát dieshymnosokat Markbreit urnak, az építés vállalkozójának műveért, sem az államvasutak igazgatóóságának a menetrend megállapításáért, mert sem az egyik sem a másik nem felelt meg a hozzájuk fűzött varakozásoknak; sem az egyik, sem a másik nem vette figyelembe azokat az óriási áldozatokat, melyeket ezen vasutert az érdekeltek községek meghoztak. A vállalkozó úr ágyanis itt fejtette ki a legnagyobb műve-

szetet a takarékoságban. Még a legeseke-lyebb dologban is a takarékoság elvét hangoztatta és így nem csoda, ha derék a lika mazottjainak jó igyekezete mindenben érvényre nem juthatott. Csakis ezen az egész vonalon feltűnő sparsystemának tulajdoníthatjuk, hogy a vasut bejárása, aminek már aug. 1-en kellett volna megtörténnie, 1-ről 15-ére, erről megint a következő hónap 1-ére, majd megint 15-ére és így tovább, nem kevesebb, mint 3 hónapi halasztást szenvedett, úgy, hogy az csak e hó 3-án mehetett vegbe. De egy szóval sem tennék ezen huza-vona ellen kifogást, ha legalább elmondhatnók, hogy a mit vesztettünk a vámon, megnyertük a réven; ha legalább most azzal dicsekedhetnénk, hogy sokáig csinálták ugyan a vasutak, de jól is. Fájdalom, ezt még a vasut alapépítményéről sem mondhatjuk el. Végigmentem rajta és mondtam, hogy ehhez képest a Pésti városligeti hullamvasut valóságos kismiska. Hát meg az az istentelen nyirkosság, amit a kerekék a szük sínek között produkálnak! És meg azt mondják, hogy pompasan lehet rajta aludni! Hát a mi a lassúságot illeti, bizony lehetne; de én azt mondom, hogy a foghuzás ehhez az utazáshoz képest valóságos élvezet.

Ami végre az állomási épületeket illeti, hát ezeknek a minőségéről is lehetne szólni, de én erre nem akarok reflektálni; azt azonban már nem hagyhatom megemlítés nélkül, hogy Kula mezővárosa rendkívüli áldozatkészségéért egy olyan állomási épületet kapott, a mely megállóhelynek, vagy bagolykalitkának beillenek ugyan; de egy ilyen nagy község állomásának nem. A várótermek oly szűkek, hogy azokban 10 ember már csak héringmódon férhet el.

Hogy mennyire terjedt Markbreit ur takarékosága, bizonyítja már azon tény is, hogy az állomási épületekben a függőlámpákat olyan apró horgoskákra akasztottak, hogy azok az első napon szegesztül együtt a földre potyoktak és darabokra törtek. Igaz,

TÁRGZA.

A szarvas.

Olaszból fordította: B. . . . N. . . .

Igen, uram, mondta egyszer az öreg erdőkerülő, a szarvas könyezik, mikor megölik. — Tudják ezt a vadászok, és azért fordítják el a fejüket, midőn a sebesült vadnak a kegyelem döfést adják, hogy ne lássák annak szomorú és könnyelt szeméit.

Nemde, ön csodálkozik azon, hogy egy állat tud sírni, — de esküszöm ez való... többször saját szememmel láttam, sőt egy ízben egynék könyűi kezemre hulltak.

Ha önt érdekli, elmondhatom e történetet, de ezt oly időben kell kezdenem, mikor még ama szarvas nem volt életben, vagyis mikor kedves Leossia cselédemet találtam.

E Leossiat gomba módra találtam egy fa alatt . . .

Ő egy tehetős kisvárosi asztalos leánya volt, kit egy férfi elcsábított, és később elhagyott.

Gonosz mostohája, ki férjére is fölényt gyakorolt, midőn a leányt helyzete elárulta, urát úgy felb szitette, hogy ez leányt megverte, és elűzte hazulról.

A leányt a szégyen az erdőbe üzte, hol három napig tevélygett étel és hajlék nélkül, míg én végre reá akadtam.

Sötét éjj volt; kedvező a fatolvajnak. Biztonság kedvéért megtöltöttem fegyveremet és elindultam szokott körutamba, de pár lépést téve egy rongyhalmazt pillantottam meg lábaim előtt.

Ki van itt? kialtottam egy lépést hátrálva! És ime, a hideg és félelemről reszketve egy leány emelkedett fel, — bocsanatért eszedeklet, hogy az uton elnyomta az álm; és olyasmit mormogott, hogy utasno. Aztán felzihelődve, el akart távozni, de megállítottam, és nyájasabban kezdtem hozzá szólni, úgy hogy kevés szóváltás után oly bizalmassá lett, hogy elbeszélte szerencsétlen esetét. Én fiatal voltam, megszántam, és tanyámra veztettem.

Meggyujtva a gyertyát, szemügyre vettem védenczemet, arca sápadt, termete sovány, öltözéke réptelt volt. Még jobban meg-sajnáltam a szánalmas teremstét, és elhatároztam őt tehetségem szerint segíteni.

Étkeket tettem elő, tüzet élesztettem a kályhában, és lefektettem, mielőtt vissza tértem volna az erdőbe.

Reggel haza érkezve, Leossiat még mély álomba merülve találtam; nem költém föl, és ő megse mozdult egész nap.

— És most mit szándékozik tenni, kis-asszony? kérdeztem részvettel! Visszadült a fekhelyre, és szép szeméi megtelek könyekkel.

— Mitevő legyek? szölt panaszosan, és cselzást tett az öngyilkosságra. Tanácsoltam neki, hogy szolgálatba lépjen. Azt vél-

tem meg fog sértődni, mert vagyonos családból volt, de ellenkezőleg egész egyszerűen csak azt felelte:

— Ki fogadna most szolgálatába?

Meg kell említenem, hogy nem voltam nő, soha szándékom se volt megőssülni, és mindig egyedül étem a magányban.

Szerettem pályamat, és ha neha fegyverrel vállamon az erdő kies ösvényein bolyongtam, különösen tavasszal, mikor a holt természet új életre ébred, oly meglegedett voltam, hogy szép erdőmet semmi kincsért föl nem cseréltem volna. Fizetésem, meg a házamat környező földeske, nem csak szükségletemet fedezte, de valamicskét megis takaríthattam.

Igy először tehenet vettem, majd még egyet. A tejet magam fejtem, az ételt szintén magam készítettem, és jöllehet az unalom megszállt néha, megse szándékoztam változtatni ez életmódon.

Most jobban megfontolva helyzetemet, belattam, hogy czészérül lenne egy cselédet fogadni, mert akkor tenyészíthetnék sertést, meg baromfit is.

Elhatároztam tehát részben Leossia-ra, részben a haszonra gondolva, hogy őt házamhoz fogadom. A leány forrón köszönte meg ezen elhatározásomat. E naptól kezdve nagy változás állt be háztartásomban; minden más szint öltött; nagyobb rendelkezett honolni, az ételek jobbakk lettek, a házikó szebbé s vigábbá vált; az ablakon függöny, bennök virág jelent meg.

hogya ez a vállalkozó ur baja, de kérdés: mi lesz majd a mi bajunk?

Azt mondanám, hogy meg a műv. igazgatóságának sem mondhatunk köszönetet a vasúti menetrendért, mert valóban megfoghatatlan az a közöny, melylyel ezt a menetrendet az utvonallal melletti legnagyobb községek érdekeinek figyelmével megállapították. Így pld. Palánkára érkezik a vonat déli 12 órákor és estje 9 órákor. Ha most már a palánkai járáshoz tartozó községek lakói, tegyük fel, a szolgabírószághoz v. járásbírószághoz beidéztetnek, akkor ezeknek, vagy előtte való napon este kell bemenniök, ha a vasutat akarják használni, vagy kocsi-ba foghatnak és csarnoghatnak a vasút mellett. Ha Kuláról valaki Bpestre akar menni, mondjuk a személyvonattal, akkor reggel 7 órákor kell elindulni és Hegyesen nem kevesebb, mint 4 órát várnia a személyvonatra.

Van ugyan csatlakozásunk a reggeli gyorsvonathoz és az esti vegyes vonathoz; de ez is csak olyan mondva csinált csatlakozás; mert tényleg a vegyes vonatra is úgy fel — mint lefelé két órá kell Hegyesen várni, hogy ha az ember Verbászon át kocsin igyekszik Kulára, legalább 1 órával előbb ér céljához, mint a mi drága vasutankon.

Ilyenformán aztán van vasúti állomásunk közvetlen a város mellett, de ha gyorsabban akarjuk utunkat megtenni, mégis csak Verbászra kell kocsi-kazunk. Hát ezért bizony kár volt Kulának 110 ezer forintot riszközöni.

Hátra vannak azonban még az utófüldök. A vasútvonalhoz elfoglalt földek, hír szerint, még mindig nincsenek kifizetve. Emiatt nagy is az elkeseredés az érdekelt felek körében. Mindezek a dolgok aztán élelken illusztrálják azt a fogadtatást is, melyben a vasutat bejáró bizottság N-Palánkan részestül. Egy pár iparos tanonczon kívül senki sem fogadta az első vonatot. No de azért

durrogtak a pezs-gös-palaczkok, csak hogy a nép elégedetlenségét még ilyen durrogásokkal sem lehet ám elnyomni.

r. l.

H I R E K.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Rásó Sándor zombori kir. törvényszéki joggyakornokot a nagybecskereki törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Zombori János szabadkai kir. törvényszéki joggyakornokot a csongrádi kir. járásbírószághoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A szegedi királyi tábla elnöke Schmidt István dr. zombori törvényszéki jegyzőt berendelte a szegedi királyi táblához.

— **A miniszter köszönete.** Dr. Juray Károly bajai gyakorló orvos elhunyt fivérének emlékére annak hagyatékából, a bajai főgymnazium tanulói javára 2000 korona tökével „Juray Antal-fele ösztöndíj” ezimen alapítványt tett. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Juraynak ezen a tanügy érdekeit előmozdító eljárásáért köszönetet és elismerést fejezte ki.

— **Mi történt a Kossuth-szoborra gyűjtött pénzösszeggel?** Ezt a kérdést intézte hozzánk lapunk egy barátja, emlékeztünkbe idézve, hogy annak idején mind-három helyi lap kimutatásokat közölt egy helyben fölláttandó Kossuth-szoborra esz-között gyűjtésről. A Zombor és Vidéke nyilvános számadást tett a hozza érkezett összegekről, s közölte a Pesti első hazai takarékpénztár-egyesület 8804/94 sz. átiratát, melyben a küldött 259 forint nyugtatva van, s egyuttal közölte azt is, hogy Czedler János helyb. szoborbizottsági elnök annak 85 forint adott át. A többi helyi lap is számot adni köteles arról, hogy mennyit küldött Buda-pestre — mennyit adott Czedler úrnak. Ha ez megtörténik, akkor a gyűjtött összeg hovatartozásáért kell újabb hatarozni, mert a begyűlt összeg sokkal kisebb, hogysen egy Kossuth-szobor fölláttására gondolni is lehetne.

— **A Rendőrség figyelmébe.** Az utóbbi időben a koldulás városunkban oly

nagy mérvet öltött, hogy nap-nap után a legsajátszerűbb alakok latogatnak el a magánhazakba koldulás czéljából. A rendőrségnek volna föladata polgárainkat ezen abnormalis zaklatásoktól megóvni.

— **Műkedvelői előadás.** A zombori Tóth Kálmár-kör műkedvelő szakosztálya 1896. évi november hó 15-én (vasárnap) a városi színházban műkedvelői előadást rendez. Színre kerül: Angolosan. Bohózat két felvonásban; Görner után magyarosított Komlóssy Ferenc (Rendező: Heiszler Zoltán.) Személyek: Szivessy Adél, fiatal özvegy, Jeszenszky Jolán. Marij, komornája, Szűcs Margit. Ippelberger Salamon, szébeni nagykereskedő és bankár, Szalay Frigyes. Róza, neje, Bussányi Luma. Gibbon Eduard, Heiszler Zoltán. John, szolgálja, Bosznay Dezső. Olesó Flórián, fogados, „az arany alagut” szállodában, Turkovits Gyula. Jean, Fritz, pincérek, Gallé Hugó, Lukács Sándor. Történik Budapesten. Ezt követi: Egy szellem-dús hölgy. Eredeti vígjáték egy felvonásban; írta Bereic Árpád. (Rendező: Szalay Frigyes.) Személyek: Jenő, Szalay Frigyes. Bella, Klém Vilma. Szellőssy Ilma, Jeszenszky Jolán. Vegül: Már alszik. Francia vígjáték egy felvonásban; írta Gargé Jenő és Bernard Virter. (Rendező: Szalay Frigyes.) Személyek: Chaponnier, Heiszler Zoltán. Jozsef, inas, Szalay Frigyes. Georgette, szobaleány, Gallé Iren. Egy nő-domino, néma személy, * Történik Párisban. Az előadás kezdete esti fel 8 órákor.

— **Pályázat.** Pályázat van hirdetve a zentai kir. járásbírószágnál üresedésben levő aljegyzői és albírói állásra, 2 hét alatt.

— **Színügyi bizottsági ülés** lesz f. hó 16-án d. e. 11 órákor a város háza tanácstermében.

— **Útczai verekedés.** Ezen a héten már a harmadik veres verekedés történt Zomborban. F. hó 13-án korcsmai veszedekesből kifolyólag Turcsai Marton, Pasality Szatpán, Gubó János, Gubó Márton csopnolai és Marcsity Milos zombori lakosok kézt váloságos csata keletkezett. A csopnolai úton kerültek össze. Ott ugyanis Marcsity Milos lesben állt s varta ellenfeleit. Rövid várakozás után a négy csopnolai ember előtte álltak s a mit sem sejtőköt egy nagy fadoraggal agyba-főbe verte, amiből egy kis csata lőn. A po szton álló rendőr a verekedőket a város házaa bekísérte.

A mily örömmel tavoztam reggel, ep oly vígan tertem vissza este. Vigan töltöttem az időt a friss szabad levegőn, az ozon dús erdőben: de szintoly élvezet volt az asztal mellett ülni a vig, es fecesgő Leossia ával.

Szép leány volt, egészséges, hófehér sima bőrrrel, edes, mosolygó szemekkel, mig szép magas homlokát szőke selyem fürtök övezték; ajkait örök mosoly derítette. Azon-kivül tudott írni, olvasni; egyzsoval semmi-ben sem hasonlított cselédhez.

De hogy nagyon bele ne merüljek csak röviden említem, hogy pár hét múlva boldondulásig beleszerettem. Gyöngedséggel bíántam vele, bizonyos tisztelettel viseltemem iránta, úgy hogy csakhamar házam korlátlan úrnője lett.

Igy éltünk boldog egyetértésben mint-egy két évig, vagy tán tovább is; már nem emlékszem jól, hisz annak már oly sok ideje!

A falu népe tudta, es bizonyosan beszélt is rovasunkra eleget; de ez nem zavarta békés életünket. Se nekem, se Leossianak nem volt dolga a neppel, es csakis a templomban, vagy vasaron találkoztunk, tehát igen ritkán.

Egyszer Leossiat egy szarvasfival leptom meg. Volt is öröm, tejjel etettük es oly szeretettel dedelgettük, mint saját csecsemőnként; két hónap alatt megnőt, es teljesen hozzánk szokott.

Baziliának kereszteltük. Teljes szabadságot élvezett, szabadgá a házban, udvaron, es sokáig eszelt a erdőben, de sohasé távozott messze a háztól. Elég volt az ajtóból kiáltani Bazilián, es azonnal megjelent vígan ugrandozva elé a zörgő cserjekből. Mindig az asztal alatt aludt, kezéinkből evett, es ha éhes volt, Leossia kőtenyét rángatta, hogy magára vonja a figyelmét. Gyakran elkísért utaimra az erdőbe, majd lustán követve mint a fáradt szelíndek, majd meg vígan ugrálva. Felseges állat! azt hiszem nincs kedvesebb állat a világon a szarvas-nál. Baziliának nemes fejhordozása, megnyult pofaja, karcsu lábai voltak, es szép, nagy szemének tekintete, a tiszta föltűnimeretű emberéhez hasonlított.

Midőn harman kezdtünk elni, bazikóm még boldogabbanl tűnt; de a kis paradicsomat nem sokáig élvezhettem. Most már értem, hogy egy nő bármennyire vonzódjek is a férféhez, az egyhangú erdő magányban, csakhamar az unalom martaleka lessz. Az pedig igaz, hogy nagyon visszavontlan éltünk, úgy hogy több héten át se lattunk embert.

Házam az utól távol, az erdőseg ölébe volt rejtve; minden három hónapban jött Petro, a közeli kerület edőse, csak ő, es senki mással nem társalgotunk. Az erdei élet Leossia meg Bazilián körében gyönyörteljes es boldognak tűnt föl előttem. De Leossia unatkozni kezdett. Nem gondolt többé a ház ügyeivel es annak díszítéssel.

Már Baziliát is megunta, es sokszóráförmedt: „oh! hazgy béket!”

Estenkint bagyterve, nem jött többé elém, mint valaha mosolygó ajkakkal. A tűzhely mellett találtam ülvé, es már fel se kelt jó napot üdvözölni, így változott meg minden. Majd heteken át szomorú, halgatag volt, es csak vonatva ejtett ki néhány szót; majd újra fecesgővé lett, de a hajdani kedély örökre eltűnt. Nem hallatott többé mást, mint panaszt, meg szemrehányást; panaszkodott, hogy az erdőben két elnie mint a vadnak, es hogy őt ezen élet mar untatja.

Pölekedni kezdtünk, mi még soha se történt, — s mind eme perpatvar alaptalan volt, a legesekélyebb ok miatt.

Egyszer, hogy szemrehányásai kihoztak türelmemből, haraggal mondtam: „Menj, ha nem akarsz többé velem maradni, hisz nem tartalmak lénczon!” fölhévléve felelt akkor, hogy megunta már gyejeimet, es nem fog már soká terhenre lenni, még azt is szememre vetve, hogy fölvettem az erdőben es megmentettem a halától. „Jobb lett volna akkor meghalni, mint most e börtönben élni.”

Minden szava fájt, mert még mindig szerettem, daczára es sok meg nem érdemelt vádnak.

De végre is komolyan meggondoltam, hogy mindkettőnkre nevez jobb lenne az elválás, mint e kötesősön amtas. Legköze-

Ennek a napnak kemény munkájában nagyobb szerep jutott a fülnek, mint a szemnek. Oldalt, elől, hátul mindenfelől ágyuk dörögtek; jobbfelől nem messze a puskák ropogtak és a rettenetes zaj, mely a levegőt megtöltötte, majd fokozódott, majd meggyengült, mint valami pokoli zenekarnak hullámszája.

A dragonyosok arczéle előtt, egy kis dombon jökor csapat katonatiszt vizsgálta figyelmesen a francziák állásait. — Volt köztük egy őrnagy, a ki cigarettát szült és almodozva nézett a messzeségbe. Harmincz esztendő lehetett körülbelül; magas, karcsu természetű volt, sápadt, sovány arczu, szürke hideg szemű; mindez keménység és nem éppen rokonszenvesse tette arczát.

Környezetében, a fiatal forróvérű, piros arczu, napsütötte emberek közepette, az a hallgatag, zarkóztó képű ember, hanyag testtartásával olyan különösen fáradtnak, unottnak tetszett.

Lekapcsolta sisakját és megtörülte verejtékes homlokát. — Még egyenruhája alól is kitészett, hogy nem közönséges valaki s tényleg Falkenburg Gerau Lajos herczeg német fejedelmi családnak egyik sarjadéka volt.

Gyermekkora óta megszokta már, hogy mindenben a saját akaratát kövesse. Az udvar kiűntette, a nők gyengéden bántak vele, a férfiak pedig hízelgő figyelmességgel vették körül. De Lajos herczeg azért nem esett abba a hibába, melyet a hozzá hasonló ritkán kerülnek el: a hódolatot nem vette olyanak, mintha érdemeinek szólna, — okát kereste. Érezte, hogy méltóságáról és vagyonáról van itt szó.

Mit tudják ők, mi vagyok? — kérdezte olykor, egy-egy udvari ünnepség után.

— Semmit sem tudnak! Lesik, hogy a szájamat fölnyissam s ők tapsolhassanak. Ha valaki megbírná mindazt, amit ez estén mondtam, nem mondana egyebet, mint-hogy „Ez az ember éppen nem tökéletesen ostoba, de eléggé közönséges alak.” És mindamellett úgy bánnak velem, mintha számitanék valamit. Igen, a dolog így van! nem rólam van szó, hanem Stb. herczegről, a kit persze hódolat illet.

Valósággal féltékenyebb lett Stb. herczegre; szinte ellenségeként tekintette, a ki árnyékot vetett az igazi „én”-jére, az a becsüvagy támadt fel benne, hogy saját egyéni sulyával, ne pedig a sors nyújtotta kiválóságával szerezzék meg értéket.

II.

De hát ez nem volt olyan könnyű dolog. Stb. herczeg mindenfelől utjába akadt, hogy a szegény Lajos nem juthatott tőle előbbre. Főlrakozott az egyetemre. Az arisztokrata sarjadékok sorfalat képeztek, a mikor körülük athalolt: ven tanárok arca kipírult az izgatottságtól, ha megjelent s úgy tetszett, mintha az előadáson csak az ő kedvéért beszéljenek.

Hamarosan ráunt erre is — beállott a hadseregbe. Az ezredes ünnepiesen megköszönte, a miért válaszával ép az ő ezredét tisztelte meg s ha mutatta is, hogy nem lát különbséget közte és a többi fiatal tiszt között, Lajos herczeg azért érezte, hogy e bánsámodnak alapja is csak a hízelgés.

Ott hagyta a katonaságot is.

III.

Épen Norvégjába készült iramszavvasvadászatra, a mikor kitört a háború. Engedelmet kért, hogy ezredével indulhasson. Megengedték.

Az igazat megvallva: a hazi fílság és a lelkesedés csak csekély befolyással volt elhatározására. Remélte, hogy új szórakozást nyújt majd a háború.

Ebben is csalódott volna? Jogosan hitte. Hiszen két hét óta ellenséges földön járt, mégse látott semmi rendkívülit. Unatkozott akkor is, midőn ezrede élén megpillantottuk.

De e pillanatban úgy rémlett, hogy a francziák előre nyomulnak az árok tulsó feléről. Az ágyuk megkezdették működésüket s a golyók egészen a német ütegek mögött csaptak le.

A francziák egyszerre csak rohammal törtek előre. A napsugár a vérszínű nadrágokat szinte lángba borította és vakítva verődött a fémgombokra és a szuronyokra.

A német tüzérség fedezete gyöngye volt arra, hogy az ágyuk előnyomulhassanak. Az ezredes rávetett egynéhányszor a közeledő franczia gyalogságra. Ekkor egy adjutáns vágatott feléje: jelentette, hogy a 38-as hadosztály nyomon követi.

Hurráh! zugtak messziről és két német gyalogos ezred érkezett teljes sebességgel, zárt oszlopokban.

A szegény ördögök tízennyg óra óta talpon voltak szakadatlanul, s előre nyomultak az augusztusi nap égető hevében. Ifjú arcukat belepte a por, meg a verejték, de semmi se árulta el fáradtságukat. Szemük harcziás lelkesedéstől csillogott, kiszardat toruk teljes erejével kiáltották a hurrát. Mintha lelkesítő, bűvös italt ivott volna az, úgy rohant a tűzbe.

— Szegény ördögök, — gondolta a herczeg — úgy rohannak a halálba, mint a tánczba. Vajjon mire gondolhatnak? Bizonynyára semmi sem. A győzelnek vágya űzi őket. De mi közük a győzelemhez? Mi hasznuk lehet belőle? A német név dicsősége? De hát ezeknek az ismeretlen embereknek vajjon lesz e részük a dicsőségből? A végrehajtók meg csendőrök csak úgy bánnak velük ezután is, mint ennekelőtte.

Ilyenforma gondolatok fordultak meg fejében; el sem tagadhatta, nem is mentegethette azokat. De míg ezek a villám gyorsaságával váltakoztak agyában, valami érzés töltötte el, mely bámulatba és zavarba ejtette önmagát is. Valami különös érzés volt, valami szégyenérzet, úgy rémlett, hogy egy komoly, nemes alakból álló csoport is meghallotta gondolatait s most szólanul, de szánakozva és megvetőleg tekintenek ezek reá.

Lejtek mélyében sötét hang szólalt meg s hallgatást parancsolt skepticizmusának.

— Nekem van igazam — dörögte a gya.

— Nincsen igazad — ellenkezett az a másik hang.

— Azért még sem bolondítom el magamat regényes ábrándozással — pattogta vissza az agy.

És a herczegnek úgy tetszett, hogy az, a ki vele így beszélt, idegen — hát megtatankodva fordult el tőle.

A westfalai hármasok vadul törtek előre a lejtőn. De a francziák, a kiknek harci kedvét ez a heves támadás a végső fokoz-

ta, rettenetes küzdelemmel, melyben szinte test-tel ellen harczolt, viaszszoritották őket az árokig. Ott nem állhattak meg. A westfalaiaknak fél fordulatot kellett teniök; elhullottak sorjában, de mögöttük halottak es sebesültek halmái emelkedtek.

A megmaradtok a lejtő más részén igyekeztek fölkapaszkodni. Egyszerre szívetpő ordításban törtek ki. A katonák annyira fáradtak voltak, hogy a csekélyke emelkedésű lejtő megmásására se volt elég erejük. Megállottak; puskájuk kicsuszott kezükből; nagy részük foglyul esett, a többit leverte lábáról a kimerülés.

Főnn nagy izgatottság támadt. A westfalai 8-asok érkeztek tarsaik segítségével. A francziáknak meg kellett hátrálniok. És a németek diadalmas ordítással üzőbe veték a futamodókat.

A diadal azonban csak rövid ideig tartott. Az ellenség nem állt tétlenül az ütközet közben: új meg új gyalogos tömeg nyomult előre és a messzeségből lassan kivált a lovasság.

IV.

Lajos herczeg növekvő izgatottsággal szemlélte az ütközet kifejlését. Megnarsant a trombita, izgatott mozgás futott végig a dragonyos sorain s egy pillanat alatt mindenki lován termett; a kardok kirepültek hüvelyekből s a csapat vágatva megindult.

Lajos herczeg órájára nézett: esti fél hét volt. Csodálatos izgatottság fogta el, a minőhöz hasonlólt még sohasem érzett. Most már nem okoskodott.

Mintha a kételkedés szelleme elszállt volna belőle, olyan gyermekies hévvel, meggyőződéssel és kegyelettel engedélmeskedett valami ellenállhatlan kényszerűségnek, a mely előre űzte. Csodálatos hatalom, a természet törvénye, vagy a világtörténelmi pillanat hatása kerítette hatalmába.

Már nem volt ura akaratának: ismeretlen valami vontá öntudatlanul, akaratlanul.

És csodálatosképen, csöppet sem bántotta ez a gondolat, hogy egyénisége így beleolvadt a környezetbe. Ellenkezőleg, eddigelé ismeretlen gyönyörűség jarta át lelkét. Raakadt végre arra a melységes, hatalmas izgalomra, amelyre mindig vágyódott: úgy érezte, kiszabadult az önző magányosságból és belevegült a mindenségbe.

... Mintha éjszaki mythosai keittek volna életre. A franczia vértések legendás fényben csillogtak a rajuk sütő napsugártól; villogó kardjuk mintha megannyi langyelv lett volna, — vértjüket mintha feherizzóra hevítették volna, homlokukat vakító fény övezte körül.

A két csapat borzasztó robajjal csapott össze. Egy két perc alatt irtózatoss, alakatlan tömegge kavardott össze az a felséges, szep kép. Magukkal ragadta őket az összecsapás hevessége: lovas, ló örült módra összekeveredett! Mindenfelől a revolver durranása hallatszott, a kardok összpendültek a lovak nyerítettek, dobogtak. A francziák verekedés közben fel-felüvöltöttek, a németek összeszorított fogakkal némán küzdöttek: egyik is, másik is megremítette kardját ellensége testében. A közdelem eltartott két-három perczig a kavardásban, melyben hol az egyik, hol a másik került felül, megis csak a dragonyosok tartották meg a teret.

A vértsek visszavonulóban is egyre harcizoltak. Az örfjongség neki tüzesedett dragonyosok rettenetes hurra-kiáltásba törtek ki s lágyedőig véres, tajtéktól habos szűgyű lovaikkal megkezdtek az üldözést, míg mögöttük száz meg száz német meg francia terület végig holtan a földön.

Végre erős küzdelemmel sikerült a francziáknak a győzők vágatását meglassítani; az üldözők megállapodtak egy kis partak előtt.

— Különös — szólott egy fiatal hadnagy a hercegehez, miközben kardját elébe tartotta — a kardom pengeje végig véres, lehet, hogy valamelyik ellenséget döftem le vele . . . de a világot se jutna eszembe, hogyan történt a dolog.

Lajos herceg épen válaszolni akart, de hirtelen borzasztó üres csapta meg mellet, mintha valami láthatatlan óriás sújtott volna rá, följajdult s rászoritotta kezét a megsérült pontra. Mikor levette, mérő vér volt: — megölték. Ennyit tudott csak, az után elájult.

Mikor eszmeletre tért, számo lyra támasztott fejbe a letaposott fűvön feküdt.

Zubbonyát kibomoltak — bajtársai körülötte sürgölődtek. Nem szenvedett már, csak kimondhatatlan fáradtság fogta el, meg valami furesa, leírhatatlan érzés, aminőt csak a földököl érez. Mintha vérhullam emelkednék torkában egyre-egyre s gátolná a lélegzésben.

— Hogy van herceg? — kérdezte az alezredek.

— Ugy érzem, mintha azt kéltene kiáltanom: „Eljen a király! eljen a haza!” Aztán kis idő múlva, míg feheredő ajkára gyöngye mosoly ül, hozzátette.

— De hiszen nem vagyok meggyűlölt! Ez volt az utolsó szava.

Közgazdaság.

Bácska szőlőgazdáihoz. Egy évtized előtt is meg az országban igen sok bort szűrték, pedig már akkoriban is nagy kárt okozott volt a filloxera; borunk annyi termelt, hogy nemcsak a belsőkülséglet volt fedezve, hanem még a külföldnek is jutott belőle 15-20 millió forint értékű bor. A filloxera azonban rohamosan pusztított s csakhamar ezer s ezer hold száma fektődtek a parlaggá vált szőlők s bortermelésünk is mind kevesebb eredményel záródott. Végre annyira jutottunk, hogy annyi borunk sem termelt s terem most, hogy idegenből, túlnyomó részben Olaszországból, kénytelenítettünk behozni borokat. Különösen a peronoszpóra vitükola föllépése óta tapasztaljuk szőlőink nagy arányu viszássesést és bárha a napnál világosabban bizonyították már a szakértő gazdák, hogy ez ellen a betegség ellen védekezni nagyon is lehet sikeresen, azért 100 és 100 ezer hektoliter borknak való szőlő pusztul el azon a néven. Nem elég azonban még az, hogy e pusztul sok szép szőlőfűrt, hanem legnagyobb baj az, hogy mindenütt ott, ahol a szőlőket a peronoszpóra megtamadtá és ahol a védekezést, illetve a permetezést nem tartják célravezetőnek, a megmaradt szőlőbogyókból is savanyu ecetes ízű mustot szűrtnek. Így volt ez az idén is.

Nálunk Bácskában, amúgy is dülön állott a szőlőtermeles, a mai szűret meg

éppenséggel sem mondható termésnek. A must élvezhetetlen, a szőlő meg van aszva és a helyeit, hogy ily állapotban cukor tartalmának nagyobb mértékben való jelenléte lenne konstataható; penész és vízizű. Mindezen hátrányok mellett ihatnánk jó bort, ha szőlőgazdánk sulyt fektetnének nem a bor mennyiségére, de annak okszerű előállítására. Ha megfigyelnek a nagy borkereskedők manipulációt, a mely, ha manipuláció is a neve minden részében üdvös, bizonyítai nem panaszokdnák el az ideai rossz termést. De így azzal a tudománnyal, a mely-lyer nem mást mint csak összekevert konyvaleköt raknak elébünk, bizony nem küzdhetik fel magukat az alföldi bortermelők között azon h lyre, a mely magasból büszkén mondhatta: Nem szőlőtermeles a foglalkozásunk; silány borunk terem, de azért nem kell azt olóval elvagni a szájunktól, de még annak sem érezzük szükségét, hogy a termelt 5 hektoliter borunk helyét 35 liter konyak kerüljön s kereskedesbe. Ezt azonban, sajna, Bácska nem igen hangoztatja, mert az ő borát olóval keel elvagnak a szájunktól, a mellett a lehető legsilányabb. A bor kényes viselkedésével a bácskai szőlőgazda edes keveset törődik. Ha észrelettel, ha ugyan azt szűretelésnek nevezhetjük, ott hagyja lsten nevében, a míg ki nem forja magát, azután hazaviszi es ledobja egy nedves pinczebe es megissza. Pedig hat egy keves fáradsággal, a bácskai borknak epoly hírt lehetne teremteni, mint a villányinak vagy akar a magyarádnak. Miert is ne, hiszen a két említett helyen alig terem már a szőlő es megis országszerte csak azt isszak. Igen ám, de azok a villányi szőlőtermelők megantultak a módját a borkészítésnek. Miert ne tanulhatnánk mi is azt meg. Nem szemfényvesztés az, de még csak nem is valami nagy mesterség. Azután ki hallotta nálunk azt, hogy egy szőlőgazda törődné azzal vajjon borának 9-vagy 15% a cukortartalma? Azt megteszi, hogy vízzel felhigítja, de attól visszariad, hogy borához 5 forint a szőlőcukrot vegyen. De már ilyenformán jó bácskai bort soha nem fogunk inni. Ehhez járul még az is, hogy a peronoszpóra es filloxera ellen nem tesznek semmit, ha csak az állam nem mozgatja a fűlét. Vigye az ördög, mondogatják, van bor a körösmában. Ezek utan ne csodálkozzanak el a bácskai szőlőgazdák, ha egy néhány év múlva, a szőlőketek kiszagatva, helyökbe krumplit vagy más ilyes konyha zöldségeket kell ültetniök.

9287.

tk. 896.

Árverés i hirdetményi kivonat.

A zombori kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Henneberg Sándor ügyved végrehajtonak Steigler István né Helfrich Éva végrehajtonak szenedő eleni 25 forint kötelezetés és jár. iránti végrehajtonak ügyében a zombori kir. tszék törvényszék területen lévő Bezdánban fekvő a bezdáni 367 számú betében A. I Steigler István es neje Helfrich Éva neven alól 2565/1 hr. 1224 öi. számú egész ház 94 □ öib eltelek es 2565/2 hr. számú 465 □ öi kentre tekintettel az 1881.60 t. cz. 156 §-ának a pontjára az árverést 434 forintban ezen megállapított kikialtonak árban az árverést elrendelte, es hogy a fenneböl megjelölt ingatlan az 1896 évi december hó 2 -ik napján délelőtt 10

órákor Bezdán község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtonak árban alól is eladati fog

Árverezni szandékozók tartoznak az ingatlan becserának 10 % -at készpénzben, vagy az 1881 : LX. t. cz. 42 § -ában jelzett árfolyammal számított es az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1896 évi szept. hó 12 napján. A zombori kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bíró.

Dionagyságú Kokszt

szállít kitűnő minőségben waggonszámra minden állomásra

Muhr Adolf szén es kokszt nagykereskedő Bécs, Am Hof 7. sz.

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál. nélkülözhetetlen es állólanosan ismeretes házi es népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyu, felbőffés, hasmenés, gyomorgégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor es hányás, gyomorgégés szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult tájajásnál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomorteljesédsni etekkel es italokkal, giliszták, májbajok es hámoroldónál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomor-cseppek** ezek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára hasznalati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi franktár: **Török József** gyógyszerháza **Budapest**, Király utca 12 sz.

A vedjegyet es aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a keszítő aláírásával (C. Brády) es ezen szavakkal: "Valóságát bizonyítottam".

A **Máriaczelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Zombor: Galló E., Swarcz Emil es Temessváry József gyógyszerházaiban; Apátin: Ratay T. gyógyszer; Péterovszkai: Balogh Gy. gyógyszer; Szent-Tamás: Barakovics L. gyógyszer.

**Valódi
LÓDEN**

ajánl
uraknak és hölgyeknek
a tiroli loden-áruház

Baur Rudolf

**Innsbruck,
Rudolphstrasse 4.**

Vízmentes kabátok,
valódi gyapjuzsö-
rvetek stb.

Arjegyzzék ingyen és bér-
mentve.

Alapítottatt 1863-ban.
Világhi üek
A saját készítményü, díjjal kitüntetett
Kézharmonikák
Joh. N. Trimmel-től

Bécs

VII/3., Kaiserstr. 74.

Nagy raktár mindennemü

Hangszerekben.

Harmonikák, fuvolák, okorinák,
citerák, gordonkák, stb. stb.

Schwäzji acél játék tárgyak, el-
pusztíthatatlan Zenélő albumok, poharak, stb. stb.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

A török dohány-kivitelí társaság

ezennel jelenti, hogy minden ez ország es. és
kír. különlegességi raktárakban árultnak a
következő

legjobbknak talált cigaretták

u. m:

Szám.	Minőség	Csomagolás		Ár	
		Doboz- darabjón.	Carton- ban	á 100 db.	á 25 db.
1.	En A'Ala (vas. Fac.)	100	25	7	1 75
2.	En A'Ala (vék. Fac.)	5	1 25
3.	A'Ala (vastag Fac.)	6	1 50
4.	A'Ala (vékony Fac.)	4	1 1
5.	A'Ala (Damen)	3	1 75
6.	Yaká (vastag Fac.)	5	1 25
7.	Yaká (vékony Fac.)	4	1 1
8.	Glubek (vas. Fac.)	4	1 1
9.	Glubek (vék. Fac.)	3	1 75

valamint **lapos cigaretták a legtar-
tósabb minőségben is, amelyeknek
elkészítéséhez a török dohány kivi-
teli társaság** alapszabályai szerint
csak tiszta dohány használható fel.

Megjegyzés: A cigaretták tok nél-
kül vannak, kivéve az 5 sz. alatti.

Egy doboz ára 1 rit
20 rit. elküldés utánvet
vagy az összeg előle-
ges befizetése után

Kapható: a legfőbb illatszert-, drogus- és gyógy-szerárúknak
valamint Zombornban: Engel Mór, Weidinger A. és S.
és Tetsch Gáspár kereskedéseknél.

Bécs I. Wollzeile 3. sz.

TAUSSIG GOTTLEIB
cs. és kír. udvari toltette, szappan és illatszergyár,

KLYTHIA
A HÖR
RIZSPOR. (FELTÁRA

Az érzőbr szűzítése
és finomítása
I. cselegetenszath toltette, kal- és szalon-pudor fehérr, rozsa-
sárr vagy sargra.
Vegyítleg megvizsgálva és átadva dr. Pohl J. J. cs. kír.
tanár által Bécsben.
Elsimertő levelek a legfőbb körökből minden dobozhoz
mellékelve.

A legolcsóbb bevásárlási forrás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni,
hogy **helyben főutca, Gergurov-féle házban**
üveg és porcellán-kereskedést nyitottam.

Raktáromon a legnagyobb választékban vannak **függő- és
asztali lámpák, étkészletek,** ugyszintén **kocs-
mai és kávéházi berendezés** a legjutányosabb áron
kaphatók.

A nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Stáncsits Pál.